

MUSEUM SPEELKLOK

Jaarverslag 2022

Inhoud

Voorwoord	4
Subsidiënten & begunstigers	4
Hoogtepunten in 2022	5
1 Bezoekers	6
2 Collectie	7
2.1 Aanwinsten	7
2.2 Restauratie en onderzoek	8
2.3 Expert Meeting	9
3 Presentatie & Educatie	10
3.1 Vaste presentatie	10
3.2 Tentoonstellingen	11
3.3 Educatie	14
3.4 Hoe dan?!	15
3.5 Kunsthub	16
3.6 Inclusief museum	17
4 Evenementen	19

5	Marketing & Communicatie	21
	5.1. Tentoonstellingen en activiteiten	22
	5.2. Bezoekers & publieksonderzoek	22
	5.3. Communicatie	23
6	Commerciële activiteiten	24
7	Samenwerking	25
	7.1 Samenwerkende Utrechtse Musea	25
	7.2 Utrechts Muziekoverleg	26
	7.3 Hogeschool voor de Kunsten Utrecht	27
	7.4 Springplank	27
	7.5 Sterk Techniek Onderwijs	27
	7.6 Cultuur & School	27
	7.7 Gemeente Utrecht	28
	7.8 VriendenLoterij	28
8	Organisatie	29
9	Personeel	30
10	Gebouwen	32
11	Stichting Vrienden Museum Speelklok	33
12	Verslag van de Raad van Toezicht	35

Voorwoord

Het jaar 2022 stond in het teken van opbouwen. We werkten hard aan het terugwinnen van bezoekers die we tijdens de coronapandemie waren verloren. We moesten ook zelf weer herladen, energie putten uit nieuwe projecten, vertrouwen krijgen in een lonkend toekomstperspectief.

Toen de laatste lockdown eind januari achter de rug was en we weer waren opgestart, organiseerden we alsnog een nieuwjaarsborrel waarin we ook onze tentoonstelling Toeval bestaat niet (her)openden. In de tentoonstelling lieten we bezoekers nadenken over het automatiseren van toeval. Mozart ontwikkelde in de 18de eeuw al een dobbelspel om steeds nieuwe composities te genereren. Dietrich Nicolaus Winkel bouwde in 1822 zijn Componium met een randommechaniek om een dergelijk dobbelspel te automatiseren en nu, twee eeuwen later, worden daarvoor algoritmes ingeschakeld. De vraag is welke impact dat heeft op onze menselijk creativiteit. Deze vraag zal zeker ook terugkomen in onze herinrichting van de bovenverdieping die gepland staat voor voorjaar 2025. De plannen zijn vrijwel rond, de fondsenwerving zal spoedig starten, een nieuwe merkstrategie is in ontwikkeling, kortom: we zijn goed op stoom!

Maar eerst staat ons in 2023 nog veel moois te wachten. In de eerste helft van het jaar organiseren we een dansproject waarin verschillende stijlen en culturen samenkomen en waar de bezoekers ook zelf mogen dansen. In december zullen we in de tentoonstelling Maak 't even laten zien hoe mooi en goed onze instrumenten zijn gemaakt. We zullen jonge makers uitdagen om daarop te reflecteren aan de hand van thema's als duurzaamheid en hergebruik, gedreven door de vraag waarom we nu nog accepteren dat er in massaproductie lelijke spullen worden gemaakt die niet duurzaam zijn en zorgen voor een afvalberg. Daarom zal het motto voor het komend jaar zijn: maak het goed, maak het mooi, maak het nieuw.

Marian van Dijk
Directeur

Subsidiënten & begunstigers

Gemeente Utrecht

**VRIENDEN
LOTERIJ**

- SINDS 1989 -

WIN MEER, BELEEF MEER

**MUSEUM
VRIENDEN -
SPEELKLOK**

FENTENER
VAN
VLISSINGEN
FONDS
SHV

Elise Mathilde

**kfhein
fonds**

GRAVIN VAN BYLANDT
STICHTING

ENIG
CULTUURFONDS

ZABAWAS

M
mondriaan
fonds

het Prins Bernhard
cultuurfonds

Hoogtepunten 2022

- Festival Sterk Techniek Onderwijs op 2 juni
- Expert Meeting op 9 september
- Opening Kunsthub op 1 oktober
- Museumnacht Kids op 15 oktober
- Residentie Jocelyn Robert in oktober/november
- Escape Game
- Vernieuwd Hoorspel

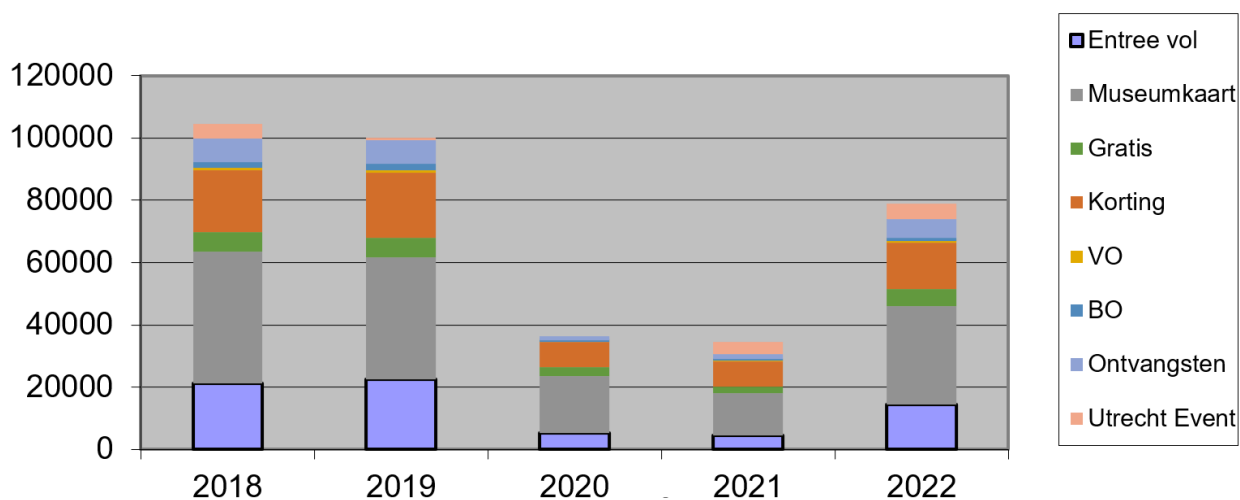
1. Bezoekers

	2022	2021	2020	2019	2018
Individuele bezoekers	30.760	13.352	13.796	46.026	43.641
Museumkaart bezoekers	31.546	13.614	18.279	39.348	42.339
Overige bezoekers *	10.442	6.113	2.925	7.167	11.080
Bezoekers commerciële ontvangsten	6.183	1.434	1.308	7.588	7.428
Totaal aantal bezoekers	78.931	34.513	36.308	100.129	104.488

* Onder andere kinderen jonger dan 4 jaar, bezoekers Utrecht events, Vereniging Rembrandt en ICOM-kaarhouders.

In het jaar 2022 waren we de eerste 3 weken nog dicht in verband met corona. Toch hebben we totaal 78.931 bezoekers mogen ontvangen. Toen op 26 januari de lockdown eindelijk voorbij was, kwam de bezoekersstroom weer op gang en leken de huurders bezig met een inhaalrace. De maand oktober trok zelfs een totaal aantal bezoekers van 11.301, een aantal dat we voor het laatst in 2018 haalden.

Bezoekers 2018 t/m 2022

2. Collectie

Op 1 maart startte de nieuwe conservator. Dit jaar combineerde ze haar functie nog met een onderzoeksplaats aan de Universiteit Utrecht maar met ingang van 2023 zal zij zich volledig aan Museum Speelklok wijden. Daarmee is het team Collectiebeheer- en behoud compleet. Dat heeft ervoor gezorgd dat we eindelijk grote stappen konden zetten in het digitaliseringsproces. De thesaurus is vastgesteld en de 175 collectiestukken die in de opstelling voor de Muziektour staan, zijn via het webbased systeem van Adlib bereikbaar voor iedereen.

Gedurende een periode van 4 weken was de Canadese video- en geluidskunstenaar, docent en onderzoeker Jocelyn Robert aan het werk in ons museum. Hij onderzocht mechanische muziek in den brede, met een bijzondere interesse voor orgelklanken, en was vele uren in onze bibliotheek te vinden. Hij is verbonden aan de l'École d'art, Université Laval, Québec en heeft ons veel informatie gegeven over klankinstallaties.

2.1. Aanwinsten

Aankopen

In 2022 zijn van privéverzamelaar Helene Morris 5 orgelbeelden gekocht. Drie beelden maken deel uit van een 13-koppige hofkapel die Demetz rond 1900 heeft gemaakt. Omdat er destijds een foto is gemaakt toen de beelden net voltooid waren - helaas zonder de bijbehorende muziekinstrumenten - kunnen we met zekerheid stellen dat de beelden tot het ensemble behoren. Zij waren in 2021 te zien in de tijdelijke tentoonstelling Straatbeeld. Kort daarna heeft Museum Speelklok via een veiling nog een beeld uit het ensemble gekocht; met deze aankoop heeft Museum Speelklok nu 4 beelden van de hofkapel in de collectie. Dat alle beelden nog vrijwel in originele staat zijn, is heel bijzonder; orgelbeelden werden meestal overgeschilderd. We zullen in samenwerking met de Universiteit van Amsterdam eerst onderzoeken hoe we de beelden op de beste manier kunnen conserveren. En we hopen natuurlijk ooit het voltallige ensemble in de collectie te krijgen.

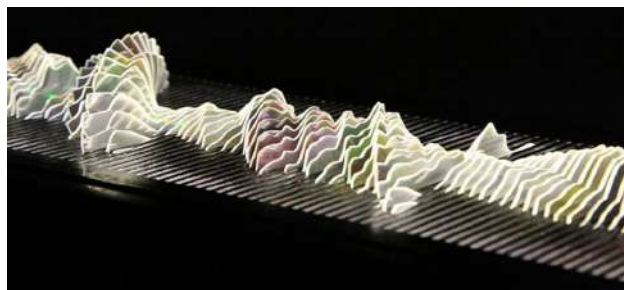
Naast deze beelden hebben we van de familie Elderman nog het beeld Marietje gekocht dat oorspronkelijk op het draaiorgel De Arabier heeft gestaan. Tot slot is van de Firma Perlee een orgelbeeld gekocht dat behoort bij het orgel De Puntkap (inv.nr. 1455).

Schenken en legaten

Van de erfgenamen van Piet Kee hebben wij een serinette (bouwjaar 1980) en bijbehorende documentatie ontvangen plus twee orgelboeken met composities van zijn hand, waaronder één voor de Arabier. Ook ontvingen wij twee archieven, respectievelijk uit de nalatenschap van dhr. Nijssen en uit de nalatenschap van dhr. Strengers.

Bruiklenen

Voor de Kunsthub en voor Utrecht 900 zijn in 2022 drie installaties van kunstenaars in bruikleen geweest, van de Canadese kunstenaar Miriam Bleau, van Tristan Kruithof en van het duo Yara Valente en Daniel Simu. Begin 2023 zijn de werken retour gegaan naar de bruikleengevers.

Voor de tentoonstelling Toeval bestaat niet kreeg Museum Speelklok in totaal 6 bruiklenen van het Kunstmuseum, het Rijksmuseum, het Muziekinstrumenten museum in Brussel en de Gauselmann Sammlung in Espelkamp (Duitsland). Alle bruiklenen gingen retour op 14 september.

2.2. Restauratie en onderzoek

In opdracht van de Stichting Esterhazy onderzocht de restauratie-afdeling of een kostbaar spinet uit 1626 gerestaureerd zou kunnen worden. Het zogeheten Augsburgse spinet werd in 2019 in bruikleen gegeven van het museum en verkeert voor het grootste deel nog in originele staat. Heel bijzonder zijn de dansende gemaskerde figuren waarvan zelfs de kleding nog vrijwel geheel intact is. Om het mechaniek weer te herstellen en het spinet spelend te krijgen, zouden grote ingrepen noodzakelijk zijn. Daarom heeft Museum Speelklok geadviseerd om het object niet te restaureren. Het is wel gelukt om een reconstructie te maken van de muziek. Deze is ter beschikking gesteld aan de stichting Esterhazy die het zal gebruiken voor de presentatie.

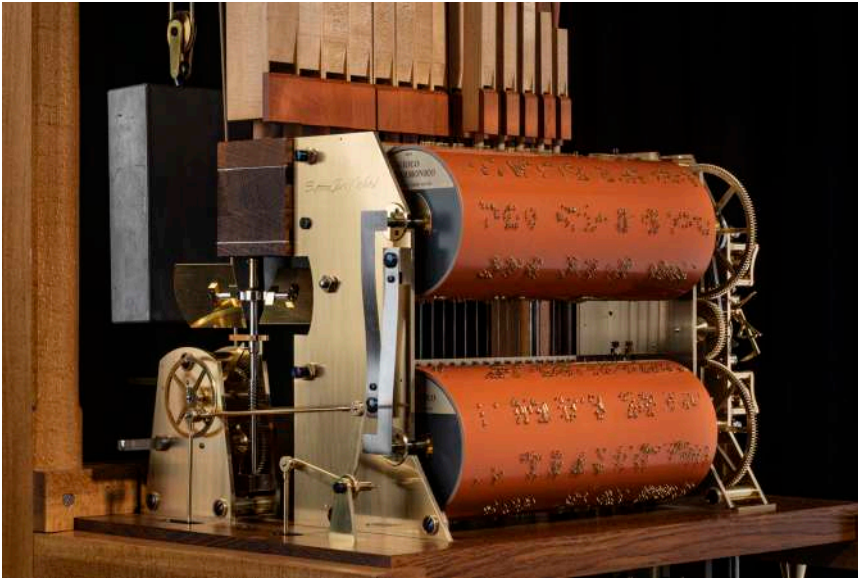
Naast het voortzetten van de restauratie van het orgel de Hooghuys, is gestart met het onderzoek van een orgel van Davrainville uit 1833 dat tot de collectie van Museum Speelklok behoort. De eventuele restauratie zal een ingewikkelde klus worden aangezien het instrument behoorlijk beschadigd is. Het bijzondere van dit object is dat er, naast een aantal melodieën uit West-Europa, ook twee Turkse melodieën op de cilinder staan. Samen met specialisten zullen we deze melodieën nader onderzoeken om een goed restauratieplan te kunnen opstellen.

2.3. Expert Meeting

Iedere twee jaar vindt een expert meeting plaats rondom de restauratie van een mechanisch muziekinstrument met het doel om het debat over de restauratie-ethiek van 'functioneel erfgoed' te stimuleren en een uitwisseling van kennis en ervaring in dit zeer specialistische vakgebied tot stand te brengen.

Op 9 september vond de derde editie plaats, rond de restauratie van de instrumenten van Diederich Nicolaus Winkel en de 'making of' van het mini-Componium. Onze conservator Claire McGinn, onze restaurator Martin Paris en de conservator van het Muziekinstrumentenmuseum in Brussel Wim Verhulst gaven een lezing. Het Gesellschaft für selbstspielende Musikinstrumente greep de expertmeeting aan om hun jaarlijkse excursie en algemene ledenvergadering te organiseren in Museum Speelklok. Totaal waren er ruim 50 deelnemers.

3. Presentatie & Educatie

3.1. Vaste presentatie

Elke ruimte in Museum Speelklok heeft een geheel eigen karakter, gerelateerd aan de functie van de instrumenten: van een huiskamer tot een koninklijk vertrek, van een straat tot een danszaal. De rondleidingen worden gegeven door studenten die daarvoor een speciale training krijgen, onder andere in de I Ask-methode, waardoor maatwerk geleverd kan worden. Ook is er voor blinden en slechtzienden een speciale rondleiding ontwikkeld en zijn er wekelijks muzikale kinderrondleidingen.

De Techniekzaal is een van de mooiste ruimtes van het museum: in 2022 is de zaal tijdelijk ingericht voor de tentoonstelling *Toeval bestaat niet*. Na afloop is het verhaal van Diederich Nicolaus Winkel, dat in de tijdelijke tentoonstelling centraal stond, permanent aan de opstelling toegevoegd waardoor deze zaal de ingenieuze makers van de instrumenten tot onderwerp heeft gekregen. Ook het nieuw gemaakte mini-Componium en een korte documentaire over het maakproces hiervan zijn in deze zaal te bewonderen. In de introductieruimte van deze zaal is een korte introductie toegevoegd op de techniek van zelfspelende instrumenten.

Naar aanleiding van de kennis die rondom het project Swing in 2021 werd verzameld over het koloniaal verleden van onze objecten, is de informatie in het Herenhuis aangevuld met teksten waarin de eventuele koloniale herkomst en de stereotype en vaak racistische verbeeldingen van mensen van kleur worden toegelicht.

Eind 2022 werd in samenwerking met MCW creative agency het Hoorspel vernieuwd en het bestaande concept uitgebreid met video. In het nieuwe hoorspel heeft bovendien de Photop-

layer, een uniek instrument met het formaat van 3 piano's, een vaste plaats gekregen. De Photoplayer werd begin vorige eeuw gebruikt om zwiigende films van muziek en geluidseffecten te voorzien. In het Hoorspel komt nog steeds de gehele geschiedenis van zelfspelende instrumenten (in West-Europa en Noord-Amerika) aan bod, maar nu met een focus op de sociale geschiedenis: het gebruik van de instrumenten in huiskamers en cafés tot op straat.

Met behulp van een boekje waarin het globale verhaal wordt verteld (beschikbaar in maar liefst 9 talen) ontdekken bezoekers de magische wereld van de kleinste speeldoosjes en het oude torenocarillon, tot de grootse orchestrions en de kenmerkende Nederlandse straatorgels.

3.2. Tentoonstellingen

In ons beleidsplan voor de periode 2021-2024 hebben we de ambitie geformuleerd om eens in de drie tot vier jaar een grote tentoonstelling te organiseren. Daarnaast worden jaarlijks kleinere exposities georganiseerd rond een specifiek thema. In aanloop naar de herinrichting van 2024 (zie onder 3.4) staan de tentoonstellingen steeds meer in het teken van techniek. Daarmee wordt niet alleen verder gebouwd aan het nieuwe profiel van het museum maar verkrijgen we als museum ook toenemende expertise en kennis die we kunnen inzetten voor de ontwikkeling van de promenades.

Straatbeeld

Gelukkig kon deze unieke tentoonstelling over orgelbeelden worden verlengd tot 15 mei 2022. Na afloop van de tentoonstelling is een deel van de vormgeving hergebruikt voor het festival van Sterk Techniekonderwijs op 2 juni 2022 en voor de inrichting van de Kunsthub.

Speelklok Models

Van 1 september 2021 t/m november 2022 was de tentoonstelling *Speelklok Models* te zien, een eerbetoon aan oud-directeur Jan Jaap Haspels die in februari 2016 overleed. In de 25 jaar dat hij directeur van Museum Speelklok was, bouwde hij samen met uurwerkverzamelaar Ian Hammond een aantal werkende modellen van zelfspelende muziekinstrumenten.

Toeval bestaat niet

Op 9 december 2021 kon alleen de pers preview van de tentoonstelling plaatsvinden omdat het museum wegens een nieuwe lockdown haar deuren moest sluiten. Op 31 maart 2022 hebben we de schade ingehaald en tijdens de uitgestelde 'nieuwjaarsreceptie' de tentoonstelling alsnog geopend. Na de toespraak van directeur Marian van Dijk kon het publiek via een dubbelspel samen een toevalscompositie creëren, een rechtstreekse verwijzing naar het 18-de eeuwse dubbelspel dat een centrale rol speelde in de tentoonstelling. De toevalscompositie werd op de piano uitgevoerd door Gijs Leegwater.

Met de interactieve tentoonstelling *Toeval bestaat niet* lieten we bezoekers nadenken over toeval in de (mechanische) muziek aan de hand van het meesterwerk van de geniale instrumentenbouwer Diederich Nicolaus Winkel. Precies 200 jaar geleden, in 1821, voltooide Winkel in Amsterdam zijn Componium, een mechanisch instrument dat op basis van toeval muziek maakt en dat nog nooit door de eigenaar, het Muziek-instrumentenmuseum te Brussel, was uitgeleend. Omdat het ruim 3,5 meter hoge origineel niet meer werkte, heeft Museum Speelklok speciaal voor de tentoonstelling een werkende mini-versie gemaakt. Aangezien er geen bouwtekeningen bestaan, is dat een geweldige prestatie. Daarnaast maakten studenten van het Leiden Institute of Advanced Computer Science een online versie van Mozarts dubbelspel en de jonge ontwerper Joost Oehler maakte een interactief Rad van avontuur, de Wheel of tunes.

Het doel van de tentoonstelling was om onze eigen collectie in een nieuw licht te plaatsen en om het publiek aan de hand van 'toeval' te laten nadenken over het automatiseren van het componeerproces, in historische mechanische muziek én in hedendaagse algoritmes. Daarnaast wilden we het Componium en het nieuwe mini-Componium onder de aandacht brengen bij een breed publiek. We denken dat we goed geslaagd zijn in deze doelstellingen. De tentoonstelling was prikkelend en liet mensen zelf nadenken en toevalsmuziek beleven. Daarnaast hebben we onze collectie van instrumenten van Diederich Nicolaus Winkel, die al lang in het bezit van het museum is, nieuw leven ingeblazen door ze uitgebreid in de spotlight te zetten met tekst, beeldmateriaal en interactives. We zijn ook heel tevreden met de aandacht die het Componium en Mini-Componium hebben gekregen in de media.

Om de opgedane kennis vast te leggen en bezoekers de kans te geven zich verder te verdiepen in het onderwerp, werd een magazine gemaakt met daarin artikelen van onze conservator, van onze directeur, een uitgebreid interview met Martin Paris, de maker van het Mini-Componium, en een gastcolumn van Volkskrantcolumnist Guido van Oorschot. Voor de bovenbouw van het primair onderwijs werd een speciaal doe-boek bij de tentoonstelling ontwikkeld.

Op 30 januari gaf directeur Marian van Dijk een online lezing voor stichting Kubes (Kunst voor blinden en slechtzienden) over het onderwerp Toevalsmuziek. Op 9 september was er een expert meeting waarin het werk van Winkel centraal stond (zie onder 2.3)

Broodtafel x Voedselbank

In het museumcafé staat een eeuwenoude broodtafel, die in 1603 door het St. Eloyen Gilde in de Buurkerk werd ingericht. Tot 1907 werd hier wekelijks brood en wat geld uitgedeeld aan twintig mensen die dat nodig hadden. Een soort voedselbank avant la lettre dus. In het kader van Utrecht900 hebben we in de zomer van 2022 de broodtafel onder de aandacht gebracht in samenwerking met de Voedselbank Utrecht.

Bij de broodtafel zamelden we de gehele zomer door middel van QR-codes geld in voor de voedselbank. Mensen konden door de codes te scannen direct een bedrag naar de voedselbank overmaken. Tegelijkertijd organiseerde het St. Eloyen Gilde een inzamelingsactie onder hun eigen leden.

In samenwerking met het St. Eloyen Gilde organiseerden we bovendien een evenement op 5 november. Het Utrechts Kamerkoor (UKK) zong werken van componisten komend uit en werkzaam in Utrecht en liet zo horen hoe levendig de vocale traditie van de stad is. Daarnaast gaven junior conservator Joline Wijnands-Stoffel en huismeester van het Gilde Gert Bogers een lezing over de Buurkerk, het St. Eloyen Gilde en de broodtafel. Ten slotte vertelde Jan Zwarts van de Voedselbank Utrecht over het belang van de Voedselbank. We sloten de dag af met een gezamenlijke borrel.

Maak 't Even

In 2022 zijn we gestart met de voorbereiding voor de tentoonstelling *Maak 't Even* die zal openen in december 2023. Pao Lien Djie is als gastconservator bij de tentoonstelling betrokken.

Er blijken veel verbanden te bestaan tussen het maakproces van historische instrumentenbouwers en de thema's waar hedendaagse ontwerpers mee te maken krijgen. In de tentoonstelling *Maak 't Even* zullen we aan de hand van maatschappelijk relevante en hedendaagse thema's zoals 'duurzaamheid' een selectie mechanische muziekinstrumenten uitlichten en vertellen over hun maakproces. Aan hedendaagse ontwerpers de taak om te reflecteren op deze verhalen en in dialoog te gaan met de historische collectie van Museum Speelklok.

Escape Game

In de laatste week van de kerstvakantie 2022 opende Museum Speelklok een gloednieuwe Escape Game. De Escape Game is bedoeld voor families met kinderen en biedt, naast heel veel plezier, een schat aan kennis!

De Escape Game bevindt zich in een ruimte van het museum waarin een tijdmachine centraal staat. Het doel van de game is om twee tieners die per ongeluk naar de 16de eeuw zijn gereisd weer terug in het nu te krijgen. Dit kan alleen maar slagen door het oplossen van 6 fysieke spellen waarin steeds een collectiestuk uit een andere periode in de geschiedenis centraal staat. De tijd tikt door en ook op de tijdmachine zelf moeten af en toe hersenkrakende puzzels worden opgelost. De software werd ontwikkeld in samenwerking met studenten van de Universiteit Leiden. De Escape Game is bijna continue volgeboekt en levert veel positieve reacties op!

© Eric Kampherbeek

3.3. Educatie

Door middel van informele educatie wordt aan al onze bezoekers kennis overgedragen. Een groot aantal van onze rondleiders heeft een opleiding gevolgd voor het geven van rondleidingen volgens het I Ask-principe. Hierbij is de vraag van het publiek en de interactie met het publiek leidend. In november hebben 12 rondleiders een training Interactief Rondleiden gevolgd bij Museaal Verhalen.

Maar ook buiten het museum dragen we onze kennis over. Met het mobiele museum de 'Speelklok Roadshow' zijn we op verschillende plekken in de wijken Zuilen, Overvecht, Kanaleneiland, Wittevrouwen, Binnenstad, Lunetten en Lombok geweest gedurende de zomermaanden, alsook op het Junior Bevrijdingsfestival van 5 mei en in het najaar bij vijf verschillende verzorgingshuizen i.s.m. Utrecht Museumdag.

Formele educatie

Daarnaast biedt Museum Speelklok ook formele educatie. Alle museumlessen bestaan uit een voorbereidende les op school, een les in het museum en een afsluitende les in de klas. Het onderwijsaanbod sluit aan op diverse kerndoelen en leergebieden. Bovendien werken de onderwijsprogramma's woordenschat vergrotend, haken ze in op de 21ste-eeuwse vaardigheden, spreken ze cognitieve basisvaardigheden aan en sluiten ze aan op de leefwereld van de leerlingen. In het aanbod voor de bovenbouw worden de leerlingen gestimuleerd tot het zelf doen van onderzoek aan de hand van diverse bronnen.

Primair Onderwijs

In 2022 hebben we een nieuw lespakket voor peuters en kleuters en BSO's toegevoegd aan ons aanbod. Dit onderwijsprogramma Dansen met Melodietje wordt zeer goed ontvangen. Het programma bestaat uit een voorbereidende les, een interactief museumbezoek en een verwerkingsopdracht voor school of BSO.

Voortgezet onderwijs

In oktober heeft Museum Speelklok deelgenomen aan de onderwijs carrousel op het introfestival voor docenten op X11. Daarnaast hebben we een structurele samenwerking met X11 voor het vak Technologie en Toepassing, waarbij het museum als 'opdrachtgever uit het werkveld' een opdracht uitzet onder studenten die vervolgens prototypes gaan bouwen volgens de didactiek van Onderzoeken en Ontwerpen. De prototypes zijn door het museum beoordeeld tijdens presentaties in de X11-klas en een selectie van de prototypes is gepresenteerd in het museum tijdens het STO festival op 2 juni.

Speciale onderwijsprogramma's

Museum Speelklok biedt ook onderwijsprogramma's op maat, passend bij een schoolbreed thema. Zo zijn er interactives van de tentoonstelling Robots love Music ondergebracht in een aparte onderwijsruimte waar een programma voor de midden- en bovenbouw gevolgd kan worden.

Sterk Techniek Onderwijs festival 2 juni

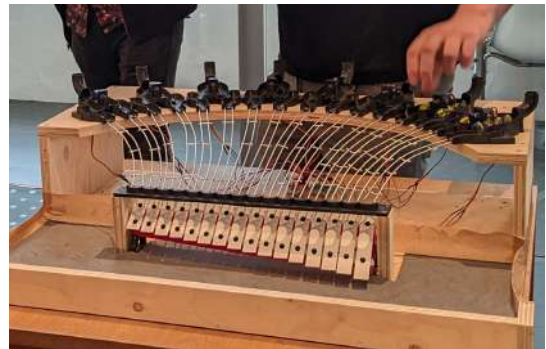
Eind 2021 hebben we besloten om een partnerschap aan te gaan met Sterk Techniek Onderwijs om samen bij VMBO-leerlingen technische vakken aantrekkelijk te maken. Veel partijen in en om Utrecht beijveren zich om kinderen en jongeren op een inspirerende

manier in contact te brengen met techniek en technologie. Maar de verschillende initiatieven zijn niet altijd even zichtbaar en weten elkaar niet altijd te vinden. Om de partijen samen te brengen werd het STO-festival op 2 juni georganiseerd in Museum Speelklok in samenwerking met Stichting SETUP.

Het thema van het techniekfestival was toekomstmuziek, met een gevarieerd programma van maak- en inspiratiesessies en demo's rond vragen als: Wat staat ons in de toekomst te wachten op het gebied van technologie, creativiteit en innovatie? Welke recente en toekomstige ontwikkelingen dragen bij aan de ontwikkeling van technologie en maatschappij? Hoe wordt ons onderwijs ingericht om daarop voorbereid te zijn? Leerlingen en docenten uit het techniekonderwijs en makers konden zich via de website van STO gratis aanmelden voor het festival.

Weekend van de Wetenschap

Op 1 en 2 oktober vond het landelijke Weekend van de Wetenschap (doelgroep 8 t/m 14 jaar) plaats, en boden we een reeks gratis toegankelijke activiteiten aan in het museumcafé. Speciaal voor Museum Speelklok ontwierpen Bart Jakobs en Diede Tap, allebei afgestudeerd aan de Hogeschool voor de Kunsten in Utrecht, een gloednieuwe magische muziekmachine de Knikkertikker, geïnspireerd door de zelfspelende instrumenten in het museum. Bart en Diede legden bezoekers uit hoe hun machine werkt.

3.4. Hoe dan?!

In het grote herinrichtingsproject *Hoe dan?!*, dat voorheen Muziek- en techniekpromenade heette en dat is gepland voor 2024, gaat het om het maakproces van onze muziekmachines. We willen de bezoekers uitdagen om zelf een muziekmachine te ontwerpen. Parallel aan het ontwikkelen van het inhoudelijk concept met Northern Light en Broken Egg, zijn we in 2022 met het bureau Today gestart aan een traject voor de merkstrategie. Zie verder onder hoofdstuk 5.

Ter voorbereiding op de conceptontwikkeling voor *Hoe dan?!* bezochten Ebelin Boswinkel (hoofd Presentatie en Educatie) en Nina Montijn (Educator) het Exploratorium in San Francisco. Dit museum is wereldwijd het grote voorbeeld op het gebied van tinkering, STEAM en laagdrempelige hands-on presentaties rondom technische thema's. Het bezoek aan dit museum, de makerspaces en de vele gespreken met de makers en bedenkers van de presentaties daar, heeft voor een koffer vol inspiratie en ideeën gezorgd! Bovendien volgden Ebelin en Nina in de zomer de Summerschool Ludodidactiek aan de HKU waarbij ze elk hun eigen game moesten

ontwikkelen. Ook dit leverde vele nieuwe inzichten en nieuwe inspiratie op!

Begin 2023 zullen we de ambitie voor de online poot aan het museum verder uitbouwen. We zullen daarvoor in zee gaan met nieuwe samenwerkingspartners. Al deze nieuwe inzichten zullen worden toegevoegd aan het bidboek dat in samenwerking met Northern Light is ontwikkeld en dat zal worden ingezet voor de fondsenwerving. De eerste gesprekken met de fondsen waren zeker hoopgevend: de missie wordt zonder uitzondering enthousiast ontvangen en als passend bij het museum gezien.

3.5. Kunsthub-pilot

Museum Speelklok wil graag een structurele plaats inruimen voor het presenteren van klankinstallaties aangezien we deze vorm van individuele kunst beschouwen als volgende stap in de ontwikkeling van zelfspelende muziekinstrumenten. Ook in de klankinstallaties komen muziek en techniek samen en wordt op ambachtelijke manier gewerkt met materialen en technieken.

Na het succes van de klankinstallatie Aircilla in 2021, besloten we een pilot te starten om te onderzoeken hoe klankinstallaties structureel aan onze presentatie toegevoegd zouden kunnen worden. De Noord-promenade werd gedeeltelijk ingericht om tot eind december 2023 plaats te bieden aan de nieuwste klankinstallaties.

© Jeroen Lavèn

Met de pilot willen we een aantal dingen onderzoeken:

- Zijn er genoeg (makers van) klankinstallaties met mechanische techniek en een akoestische klankbron die voldoende kwaliteit hebben?
- Hoe verbinden we de nieuwe installaties met onze historische collectie?
- Hoe bereiken we de jongere doelgroep met deze installaties?
- Met welke partners kunnen we samenwerken om de continuïteit te garanderen?

Met een unieke vormgeving van graffiti artist JanIsDeMan hebben we een plek gecreëerd die aanvankelijk vanuit het café gratis toegankelijk was. Voor de selectie van de klankinstallaties werkten we samen met Gaudeamus en Springplank.

Om mogelijk te maken dat de Kunsthub gratis toegankelijk zou zijn zonder dat bezoekers door konden lopen naar de rest van het museum, moesten we het promenadedeel afsluiten. Dit leidde uiteindelijk tot zoveel verwarring voor bezoekers die wel een ticket hadden dat we de gratis toegang vanuit het café weer hebben moeten sluiten.

Vooralsnog zullen niet alle klankinstallaties worden aangekocht door het museum. Het museum beschikt daarvoor niet over voldoende expositie- en depotruimte. De klankinstallaties die zijn gepresenteerd in het museum zullen wel zichtbaar zijn in de collectieregistratie.

Samenwerkingspartners

Vooruitlopend op de officiële opening van de Kunsthub, werd de installatie Stories of Mechanical Music van Myriam Bleau tijdens de Gaudeamusweek geplaatst in de Kunsthub en met een 'artist talk' op 8 september geopend.

Daarnaast ontstond een unieke samenwerking met Springplank. Sinds 2021 is Museum Speelklok één van de locaties in Utrecht voor de Kunstroute Springplank, waar afgestudeerde vormgevers van kunstacademies hun kunst mogen exposeren. Van 1 t/m 4 september 2022 werden diverse kunstwerken van Victor Dissel, Kick Veldman, Martijn Baas en Wout Peeters tentoongesteld op onze promenade. Er kwamen 400 bezoekers specifiek voor de route naar het museum.

In 2021 heeft Springplank een Award in het leven geroepen voor net afgestudeerde designers van de HKU. De prijs bestaat uit een tentoonstelling van het winnende ontwerp in Museum Speelklok. Na de Kunstroute van Springplank, openden de winnaars Yara Valente en Daniel Simu met hun Klappermobiel op 1 oktober officieel de Kunsthub in aanwezigheid van medestudenten en Vrienden van het museum. De Klappermobiel trok van 1 oktober tot 30 november 1140 bezoekers.

Van 10 t/m 13 november vond muziekfestival LeGuessWho? plaats in Utrecht. LeGuessWho? is een nieuwe partner van het museum/de Kunsthub en brengt een internationale doelgroep van jong volwassenen naar het museum. Via LeGuessWho? kwamen dat weekend bijna 100 festivalgangers naar de Kunsthub. Op 13 november gaven Yara Valente en Daniel Simu een artist talk voor deze festivalgangers. Het komende jaar zetten we de samenwerking verder voort door samen te programmeren met LGW? tijdens het festival.

3.6. Inclusief Museum

Museum Speelklok werkt vanuit de Code Diversiteit en Inclusie om structureel zoveel mogelijk doelgroepen te betrekken bij het museum. Met name via de presentaties slaagt het museum daar goed in, onder andere met speciaal aanbod voor mensen met een lichamelijke of verstandelijke beperking.

Ook onderzocht het museum de sporen van het koloniaal verleden in de eigen collectie. In 2021 werd het project Swing! opgezet dat inmiddels door specialisten wordt gezien als een goed voorbeeld van een geslaagd project rond het thema. Niet alleen door de inhoud en de samenwerking met gastconservator Garjan Sterk, maar ook door het bewustwordingsproces van de medewerkers, dat aan de realisatie van het project voorafging. Op 21 november gaf directeur Marian van Dijk een korte presentatie over Swing tijdens de VSC-ledendag in het Maritiem Museum Rotterdam.

Naar aanleiding van Swing zijn tekstbordjes met context-informatie geplaatst bij de objecten met een koloniaal verleden. Ook wordt in de rondleidingen aandacht besteed aan het thema. In 2022 is de conservator van Museum Speelklok een onderzoek gestart naar de wijze waarop de objecten met een koloniaal verleden in Museum Speelklok gepresenteerd zouden kunnen worden. Zij zal dit onderzoek in 2023 afronden waarna de (her)plaatsing van de objecten en presentatiewijze zullen worden bepaald.

Project Prikkelarm Museum

Dankzij een financiële bijdrage van de Ludovica Stichting konden we in 2022 starten met het opzetten van een project voor bezoekers die behoefte hebben aan een prikkelarme omgeving.

Dat kunnen bijvoorbeeld mensen met autisme zijn of hersenletsel. Een grote uitdaging voor Museum Speelklok waar de muziekinstrumenten en de vele bezoekers voor veel reuring zorgen. Wij hebben al de nodige expertise in huis dankzij Utrecht Museumdag. Voor het project Prikkelarm Museum zullen wij samenwerken met de Nederlandse Vereniging voor Autisme. Er zal in het najaar in 2023 een Anti-Doe-Dag plaatsvinden in het museum, een prikkelarme avondopenstelling voor leden van de NVA. Deze zogeheten Anti-Doe-Dagen zijn volledig gericht op mensen met autisme, zowel kinderen als volwassenen.

Om voor de doelgroep een veilig en prettig museumbezoek te faciliteren, zullen onze rondleiders een bijzondere training volgen bij Stichting Onbeperkt Genieten en een training Onvergetelijk Museum bij Anita Liemburg van Muzeaal Verhalen. Bovendien zullen we speciale objecten en lesmateriaal ontwikkelen waarmee we bijvoorbeeld kinderen zelf muziek kunnen laten maken.

Utrecht Museumdag

Utrecht Museumdag is een samenwerkingsproject van de Samenwerkende Utrechtse Musea; het is de paraplu voor activiteiten die worden georganiseerd voor ouderen die niet op eigen kracht naar het museum kunnen komen. De directeur van Museum Speelklok is portefeuillehouder van dit project. [zie onder 7.1.]

© Willem Mes

Museumnacht Kids Utrecht

Museumnacht Kids heeft als doel om kinderen die niet zo snel naar het museum komen in aanraking te brengen met Utrechts erfgoed. Nadat de Museumnacht kids tweemaal moest worden gecancelled vanwege corona, kon op 15 oktober het feest van de Samenwerkende Utrechtse Musea eindelijk plaatsvinden (zie ook onder 7.1.).

In Museum Speelklok stond de avond in het teken van dans. Onder leiding van danslerares Luna van Miggy's Dance konden kinderen van 6 t/m 12 een TikToksje leren en vervolgens uitvoeren op muziek van kermisorgel De Schuyt. Voor de jongere kinderen was er in het middenschip op een groot scherm 'JustDance', ook onder begeleiding van een danseres. Ook werden er speciale kinderrondleidingen gegeven.

Museumnacht Kids was een groot succes. De 2.500 tickets waren in mum van tijd uitverkocht. Grote groepen bezochten het museum, leerden iets over zelfspelende instrumenten en gingen los op de dansvloer!

© Michael Kooren

4. Evenementen

Evenementen voor kinderen

In de meivakantie werd de voorstelling De Bremer Stadsmuzikanten van Aubrey Snell hernomen die eerder te zien was in 2017.

De voorstelling De Verdraaide Orgelman werd door Theatergroep Dender in de herfstvakantie in reprise genomen. In 2021 trok de voorstelling wegens corona minder bezoekers dan gehoopt maar dit keer waren we vrijwel uitverkocht met ruim 700 tickets, wat voor een gezellige drukte zorgde in het museum. In samenwerking met Museum Speelklok keerde Dender het fenomeen draaiorgel binnenstebuiten en werd ouderwetse straatmuziek in een moderne blender gemixt.

Het verhaal gaat over twee broers die niet met maar ook niet zonder elkaar kunnen. Met live gemaakte tekeningen, het nodige gooi- en smijtwerk en illustratieve geluiden kwam een spannende en komische strijd tot leven tussen een dwaas en een gulzigaard.

Evenementen voor volwassenen

Concerten

Op 1 april en 7 oktober werden de openbare concertavonden, die jaarlijks in samenwerking met de Kring van Draaiorgelvrienden worden georganiseerd, goed bezocht.

Voor de vierde keer heeft Museum Speelklok in de maand juli op de woensdagmiddagen een reeks kerkorgelconcerten georganiseerd. Inmiddels hebben de concerten een vast publiek opgebouwd dat ieder jaar groter wordt.

In 2022 werden de concerten gegeven door Laurens de Man, Dirk Jan Versluis, Gerben Budding en Jos Maters. Het programma stond in het teken van symfonisch repertoire dat ook wordt gespeeld door het draaiorgel de Dubbele Ruth. Dit bijzondere instrument uit 1922 staat op het podium direct onder het kerkorgel opgesteld. Het instrument werd speciaal gebouwd als 'concertinstrument' en bevat daarom complete ouvertures van opera's en klassiek repertoire dat populair was begin 20ste eeuw. Iedere organist maakte een keuze uit het repertoire van de Dubbele Ruth en bouwde rondom dat stuk een programma. Het leverde zeer afwisselende concerten op.

Holland Festival Oude Muziek

Tijdens het Holland Festival Oude Muziek in de laatste week van augustus presenteerden studenten en docenten van de opleiding Communication & Multimedia Design Breda, Lectoraat Robotisering & Sensoring, Centre of Applied Research for Art, Design and Technology en Avans University for Applied Science onder leiding van Rosi Braidotti een kleine expositie op de promenade over galante robots, passend in het thema Galanterie van het festival en ook passend bij de Kunsthub van Museum Speelklok.

Utrecht 900

In het najaar maakte de robot kreeft, een van de Exoten van kunstenaar Tristan Kruithof, deel uit van de kunstroute Care Full van Utrecht 900. De robot stond in het museumcafé en ging een interactie aan met het publiek. Via een sensor kwam het kleurrijke dier in beweging en maakte 'contact' met de bezoeker. Omdat de mechanische techniek zeer goed zichtbaar is, paste het kunstwerk bij Museum Speelklok. In de vitrine aan de buitengevel was bovendien een filmpje te zien van de exoot, dat een mooie duo-presentatie vormde met het kunstwerk van Charles Morgan in de andere vitrine.

5. Marketing & Communicatie

De marketingafdeling stond in 2022 in het kader van heropstarten na opnieuw een lockdown begin 2022. Vanaf 1 maart begon Akkie Groen als hoofd marketing en communicatie en de afdeling werd vanaf eind mei versterkt met Daantje Voshaar als online marketeer.

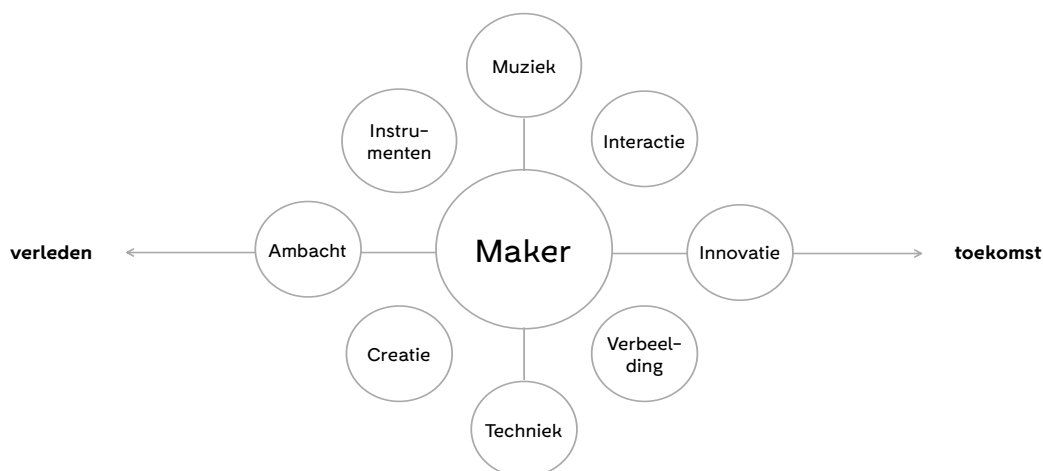
Het ging vooral om de vraag hoe we, na corona, bezoekers weer konden laten terugkeren naar het museum. We verlegden de focus naar online zichtbaarheid en campagnes en dat had effect. Na een voorzichtige start werd het gaandeweg steeds drukker; vooral in de schoolvakanties waren er veel families met kinderen en toeristen. Zo kwamen we eind 2022 uit op 80% van onze bezoekersaantallen in 2019, voor de corona-pandemie, een resultaat waar we heel blij mee zijn.

Zichtbaarheid aan de Steenweg

We konden het digitale scherm installeren in de vitrine buiten bij de ingang van het museum en hier onze activiteiten en nieuws presenteren aan voorbijgangers. Het kunstwerk van Charles Morgan werd in de andere geïnstalleerd en trok heel veel kijkers, waaronder veel jongeren! Door het scannen van een QR-code kon het kunstwerk in beweging worden gezet door voorbijgangers die daarmee ook informatie kregen over de maker en over het museum. Zo konden we ook de ruimte buiten ons museumgebouw inzetten om de aandacht te trekken van potentieel publiek.

Nieuwe merkstrategie

2022 was ook het jaar waarin we startten met de marketingstrategie voor de toekomst. Samen met bureau Today bepaalden we opnieuw onze merkpositie en merkkompas met als uitgangspunt de nieuwe koers van het museum zoals die in het Beleidsplan 2021-24 al is verwoord. De volgende stappen worden inmiddels gezet om kwalitatief publieksonderzoek te doen onder bestaande en nieuwe doelgroepen en de customer journey in te richten.

5.1. Tentoonstellingen en activiteiten

Nieuwe aandacht voor lopende tentoonstellingen

Omdat de tentoonstellingen *Toeval bestaat niet* en *Straatbeeld* nauwelijks bezocht konden worden door de lockdowns, bleven deze exposities langer staan. Voor *Toeval bestaat niet* werden nieuwe campagnes ingezet zowel online als door buitenreclame.

Actie!

Aan het begin van het jaar organiseerde de Museumvereniging een gezamenlijke pr-stunt voor heropening van alle musea; Museum Speelklok deed mee onder het motto 'Train gratis je spierballen in de museumgm'. Deze actie werd breed uitgemeten in de media.

Drukte rond vakantieactiviteiten

Waar in de meivakantie de familievoorstelling *De Bremer Stadsmuzikanten* al drukbezocht was, was de voorstelling van Dender in de herfstvakantie vrijwel uitverkocht. Hiervoor deden we specifieke online campagnes in samenwerking met o.a. DPG Media, New Sales Company, Kidsproof en Dagjeweg.nl en verspreidden we flyers en posters in Utrecht en omgeving.

Op 1 oktober openden we de Kunsthub voor jonge makers waarvoor we via onze eigen samenwerkingen en kanalen, zoals flyer, banieren, posters en social media, publiciteit zochten.

Campagnes met Utrechtse Musea en Utrecht Marketing

In oktober kon ook eindelijk Museumnacht Kids doorgaan en voerden de Utrechtse musea samen campagne (uitgevoerd door bureau Donkergroen). Eerder al deden de musea mee aan de vieringen rond het 900-jarig bestaan van de stad Utrecht en zorgde de gratis openstelling op de Stadsdag 2 juni voor veel landelijke en regionale free publicity. Rond de kerstvakantie werd opnieuw een gezamenlijke online campagne opgezet in samenwerking met Utrecht Marketing, gericht op families met kinderen.

5.2. Bezoekers & publieksonderzoek

Doorlopend publieksonderzoek

In 2022 deden we weer mee aan het doorlopende cultuuronderzoek van Hendrik Beerda. Voor het museum is dit een betaalbare manier om veel bezoekersgegevens te ontvangen. We werken voor de doelgroepensegmentatie nu nog met het Whize-model maar doen mee aan een sectorbreed onderzoek van Utrecht Marketing om een nieuw doelgroepenmodel voor Utrecht te bepalen (naar voorbeeld van het Rotterdamse Culturele Doelgroepenmodel). Ook uit het dashboard van de Museumkaart konden we veel gegevens halen over onze bezoekers aangezien

40% van onze bezoekers in 2022 ons met de Museumkaart bezochten.

Welke groepen kwamen naar Museum Speelklok?

Het algemene beeld is dat we veel families met kinderen (Rennen & Plannen en Gewoon Gemiddeld) ontvingen in 2022 maar dat een andere belangrijke groep bezoekers, ouder publiek van 65+ (uit de groep Empty Nesters, Zorgeloos Actief en Luxe Leven) minder vaak kwam. Dit sluit aan bij het landelijke beeld. Het vermoeden bestaat dat zij nog voorzichtiger en selectiever zijn in het bezoeken van cultureel aanbod op drukke locaties. Ook merkten we dat er weer meer buitenlandse toeristen naar het museum kwamen, vooral uit de omliggende landen zoals België, Duitsland en het Verenigd Koninkrijk, maar ook uit de Verenigde Staten. Voor het bereiken van deze groepen onderhielden we veel contact met Utrecht Marketing.

Scores en aandachtspunten

Uit het Beerda-onderzoek kwam ook naar voren dat we bovengemiddeld scoorden op aanbod voor kinderen, de goede informatievoorziening en de prettige sfeer. Als belangrijkste kenmerken werden genoemd: actief, creatief en sympathiek. Tegelijk zagen we dat onze naamsbekendheid en Net Promoter Score een beetje afnamen; we hopen het tij te keren in 2023 met de nieuwe marketingstrategie.

5.3. Communicatie

Voor de communicatie rond exposities en activiteiten maakten we gebruik van free publicity en (online) bannering en seamless campagnes en van onze eigen media: de website, nieuwsbrief, en onze social mediakanalen. Instagram en Facebook zijn de belangrijkste, gevolgd door YouTube. Vooral het aantal volgers op Instagram groeide gestaag. Ook zorgde we op social media voor herkenbaarheid van onze posts door nieuwe sjablonen in onze huisstijl te laten maken.

In 2022 werd onze website 155.000 keer bezocht (113.000 unieke bezoekers), weer ruim meer dan in 2021, maar we zien dat het aantal websitebezoekers nu nog nauw samenhangt met fysiek bezoek aan het museum. Voor 2023 staat de ontwikkeling van een nieuwe website op het programma.

We zijn sinds juli overgegaan op de nieuwe Google Analytics versie (GA4); dit geeft meer analysemogelijkheden. Ook startten we met Bureau Lommer om onze Google Grant voor Google Ads te beheren.

Verdeling digitale of papieren
persaandacht:

43% print **57%** web

4.296 volgers op Facebook
in december 2021

2.025 volgers op Instagram
in december 2021

6. Commerciële activiteiten

De afdeling verhuur had het drukker dan ooit; huurders leken bezig met een inhaalslag. Veel geannuleerde evenementen werden alsnog in 2022 georganiseerd. Zowel bij de zaalhuur als de omzet uit horeca verhuringen hebben we niet alleen de (corona)begroting ver overtroffen maar hebben we in 2022 zelfs een groei laten zien van ruim 20% ten opzichte van 2019.

Verhuringen

We hebben uiteenlopende verhuringen georganiseerd: kleine vergaderingen, grote congressen, bruiloften, diners, lunches en een VIP Event voor de Vriendenloterij. Hoewel we kampten met een tekort aan oproepkrachten is het toch gelukt om al deze evenementen te faciliteren.

Een mooi evenement was de ontvangst van de bezoekers van het congres van de Alink Argerich Foundation (organisatoren voor piano concoursen wereldwijd) dat op 20 september plaatsvond in Tivoli Vredenburg. In de avond bezocht het voltallige internationale congrespubliek van ruim 100 gasten Museum Speelklok. Het diner was geanimeerd en geslaagd en de muzikale rondleidingen die daarop volgden waren een eclatant succes. Een aantal toehoorders kon er geen genoeg van krijgen en moest uiteindelijk door de organisator naar de uitgang worden gedirigeerd.

Museumcafé

Ondanks de stijgende grondstofprijzen gedurende het jaar hebben we besloten de verkoopprijzen van het assortiment het hele jaar gelijk te houden. De gemiddelde besteding per bezoeker is t.o.v. 2019 in het café wel gestegen met € 0,10, van € 1,42 naar € 1,52. Toch valt de netto omzet lager uit dan in 2019 omdat de vaste lasten gelijk zijn gebleven t.o.v. een lager bezoekersaantal.

Museumwinkel

Ook bij de souvenirs zien we hetzelfde patroon. Een lagere netto opbrengst t.o.v. 2019 maar ook hier een stijging van de gemiddelde besteding per bezoeker: € 1,36 in 2022 t.o.v. € 1,10,- in 2019.

7. Samenwerking

Hieronder staan alleen de samenwerkingspartners genoemd waarmee Museum Speelklok voor langere tijd een verbinding is aangegaan. Daarnaast heeft ieder project meerdere incidentele samenwerkingspartners.

7.1. Samenwerkende Utrechtse Musea (SUM)

De vijf grote musea in Utrecht – Museum Catharijneconvent, Centraal Museum, Museum Speelklok, Spoorwegmuseum, Universiteitsmuseum – de Domtoren en het Utrechts Archief vormen samen de SUM, waarbij de directies van de aangesloten organisaties het bestuur vormen en de inhoudelijke portefeuilles beheren. Museum Speelklok ontfermt zich over de maatschappelijke projecten en is penningmeester. In het najaar van 2022 sloot ook DOMunder zich aan bij SUM. Verschillende directeuren vertegenwoordigden ook in 2022 de samenwerkende musea in bestuurlijk overleg, waaronder Centrum Management Utrecht, Cultuur en School en het overleg met de raadsleden.

De Stichting heeft voor de beleidsperiode 2022-2026 het 'Visiedocument Utrechtse musea 2022-2026: Samen waarde creëren voor Utrecht' ontwikkeld. Daarin staan de volgende vier ambities verwoord:

1. Bereik verbreden en verdiepen
2. Een uitnodigend en zichtbaar museumkwartier
3. Projecten die maatschappelijke verbinden
4. Duurzaam en inclusief werkgeverschap

Hieraan zijn vier programmalijnen gekoppeld:

1. Deelprogramma Publiek: groei van het aantal betalende bezoekers.
2. Deelprogramma educatie: bereik van ten minste de helft van alle scholen in het primair onderwijs en het voortgezet onderwijs in groot Utrecht.
3. Deelprogramma innovatie en creatie: projecten die bijdragen aan de positie van de SUM als platform voor innovatie en creatie en zodoende de SUM (her)bevestigen als een serieuze gesprekspartner voor de Gemeente, het culturele veld en de Provincie.
4. Deelprogramma inclusiviteit: projecten die de musea toegankelijk maken voor mensen met een lichamelijke of geestelijke beperking.

Samenwerking Utrecht Marketing

SUM werkt al enkele jaren succesvol samen met Utrecht Marketing voor de uitvoering en coördinatie van haar collectieve marketinginspanningen. Onderdeel hierin is een afname van een uitgebreid partnerpakket, centrale informatievoorziening en algemene project ondersteuning. In 2022 werd in de kerstperiode een gezamenlijke campagne van SUM en CMU gerealiseerd.

Museumnacht Kids

Op 15 oktober vond eindelijk de eerste editie van Museumnacht Kids (MNK) plaats nadat deze door de corona-maatregelen tweemaal moest worden geannuleerd. In 2021 gebeurde dat een week voor het evenement. De kosten waren al gemaakt en die werden deels gefinancierd door het Evenementenfonds dat daarna opging in het Fonds Utrecht 900. Omdat de (hernieuwde) subsidie-aanvraag bij Utrecht 900 niet werd gehonoreerd, is MNK in 2022 geheel door de SUM bekostigd.

Naast de leden van het SUM, namen ook het Volksbuurtmuseum, Museum Sonneborgh en FC Utrecht deel aan de MNK. De laatste partij stond met een speciale bus op het terrein van het Spoorwegmuseum waarin de geschiedenis van de club werd verteld. Voor de eerste Museumnacht Kids (MNK) waren de 2.500 tickets snel uitverkocht. Alle deelnemende partijen hadden speciaal aanbod gecreëerd voor de MNK, er was een feestelijke opening in Museum Speelklok en een denderende afterparty in het Spoorwegmuseum.

De missie van MNK was om kinderen die niet zo snel naar het museum komen in aanraking te brengen met Utrechts erfgoed. Die opzet is gedeeltelijk geslaagd. Om de toegankelijkheid zo groot mogelijk te maken was er gratis vervoer naar de binnenstad en was de ticketprijs zo laag mogelijk. Maar het was met name de speciale actie die samen met Zimihc was georganiseerd die zorgde dat de doelgroep naar de binnenstad kwam. In de buurthuizen konden bezoekers eerst samen eten waarna de volle bussen richting het centrum vertrokken.

Utrecht Museumdag

Eind december 2022 nam Lizanne Gille afscheid als projectleider van Utrecht Museumdag, de verzamelnaam voor activiteiten die speciaal voor ouderen worden georganiseerd. Ricky Fox heeft het stokje van haar overgenomen. Verder bestaat het team uit Saskia Hoogkamer, Caroline van Rhijn en Joyce Vlaming. Om de groeiende groep dementerende ouderen beter te kunnen begeleiden, wordt jaarlijks een cursus 'Omgaan met dementie' aan rondleiders aangeboden.

Dankzij de steun van de Van Baaren Stichting heeft Utrecht Museumdag in 2022 met 315 verschillende activiteiten ruim 2500 deelnemers kunnen bereiken met de diverse programma's.

Daaronder de vertrouwde programma's zoals Vrijdag Museumdag en Museum voor 1 Dag, maar ook nieuwe initiatieven zoals de Creatieve workshop, Appeltaartconcerten in de Domkerk en, in samenwerking met Museum Speelklok, bezoek van de Roadshow in de tuinen van de woonzorgcentra. Daarnaast is in 2022 een begin gemaakt met het nieuwe digitale programma Museum voor Thuis; er staan nu zes video's op de website van Utrecht Museumdag, waaronder drie met collectiestukken van Museum Speelklok.

In 2023 bestaan de programma's van Utrecht Museumdag 15 jaar. Reden voor een feestje op donderdag 23 maart in Museum Speelklok!

7.2. Utrechts Muziekoverleg

Onder voorzitterschap van Jeroen Bartelse, directeur van TivoliVredenburg, vergaderde het Utrechts Muziek Overleg (UMO) over actuele zaken waarbij veel aandacht uitging naar het beleidsplan 2022-2025, de stijging van de energiekosten en de lange termijn impact van corona.

Er zijn inmiddels meer dan 40 organisaties aangesloten bij UMO. In 2022 werd een website gerealiseerd: www.utrechtsmuziekoverleg.nl. Er is een dagelijks bestuur van 5 mensen en er zijn werkgroepen in het leven geroepen met een speciale opdracht. De voorzitter neemt deel aan landelijk overleg.

7.3. Hogeschool voor de Kunsten Utrecht (HKU)

Met het Conservatorium van de HKU heeft Museum Speelklok een structurele samenwerking. Jaarlijks komt een groep eerstejaars studenten naar het museum voor een speciale rondleiding. Voor derdejaars studenten geeft de directeur jaarlijks een toelichting op de mogelijke stageprojecten; ook werft zij dan nieuwe rondleiders. Voor tentoonstellingen wordt vaak samengewerkt met net afgestudeerde studenten.

7.4. Springplank Expositie

Springplank wordt georganiseerd door vijf alumni van de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht. De organisatie is in 2020 ontstaan om een alternatief te ontwikkelen voor de afstudeerprojecten die door corona-sluiting geen podium hadden. Zo ontstond de Kunstroute die in het najaar 9 dagen lang kunstenaars, lokale ondernemers en toeschouwers samenbrengt op verschillende locaties in de stad, zoals de Bibliotheek Neude, Café de Tussentijd en Museum Speelklok. De exposantengroep bestaat uit alumni van de kunstacademie, van de opleidingen product design tot theater, fashion en illustratie. Museum Speelklok werkte in 2022 met hen samen voor de programmering van de Kunsthub. (zie onder 3.5)

7.5. Sterk Techniek Onderwijs (STO)

Het ministerie van OCW, Stichting Platforms vmbo (SPV), Platform Talent voor Technologie (PTvT), zetten zich sinds 2018 samen in voor Sterk Techniekonderwijs. Zij werken hierbij nauw samen met VNO-NCW, de Federatie Techniek, MKB-Nederland, Technische branches, Platform TL, MBO Raad en de VO-raad. Van 2020 - 2023 worden de middelen ingezet voor de uitvoering van regionale plannen van vmbo-scholen, mbo-instellingen, het bedrijfsleven en regionale overheid. De doelstelling is werken aan een duurzaam, dekkend en kwalitatief sterk technisch onderwijs.

Het landelijke ondersteuningsteam Sterk Techniekonderwijs ondersteunt scholen en regio's bij het maken en uitvoeren van de regionale plannen. Museum Speelklok is in 2021 een partnerschap aangegaan voor de komende periode met STO Utrecht.

7.6. Cultuur & School

Cultuur & School heeft als doel het optimaal koppelen van de vraag van de scholen aan het grootschalige, buiten de school georganiseerde cultuureducatieaanbod van de Utrechtse culturele instellingen, en daarbij de continuïteit en kwaliteit van het cultuureducatieaanbod te borgen. In 2022 gingen er 510 scholieren via Cultuur en School naar Museum Speelklok.

7.7. Gemeente Utrecht

Op 12 oktober vond het monitorgesprek met Florens Booi van de Gemeente Utrecht plaats. Daarin was alle ruimte om terug te blikken op de steun vanuit de Gemeente tijdens de coronaperiode en op geslaagde projecten die het museum 'tegen de klippen op' heeft gerealiseerd. Ook werd vooruit gekeken naar de plannen voor de grootscheepse herinrichting van de bovenverdieping. De herinrichting vergt eenmalig een forse investering, waarvoor het museum een fondsenwerving zal opstarten. Het plan vraagt echter ook om een structurele uitbreiding van de organisatie. Dat betekent naar verwachting een hogere subsidieaanvraag in de volgende cultuurnotaperiode. Florens Booi benadrukte dat het belangrijk is dat het museum bij een verhoogde subsidieaanvraag een heel stevige onderbouwing levert, gezien het beperkte cultuurbudget dat er beschikbaar is.

7.8. Vriendenloterij

Museum Speelklok werkt al vele jaren succesvol samen met de VriendenLoterij (voorheen BankGiro Loterij). Het museum is sinds 2006 partner met een jaarlijkse bijdrage van € 200.000.

In 2022 heeft de VriendenLoterij bijgedragen aan de tentoonstelling *Straatbeeld* en de tentoonstelling *Toeval bestaat niet*, de aankoop van vijf orgelbeelden en de restauratie van het boekorgel Hooghuys.

Vanuit geormerkt werven hebben we een mooie extra bijdrage van € 67.185,- ontvangen. Deze bijdrage is vrij besteedbaar. Bovendien hebben we eind 2022 meegedaan aan een extra campagne geormerkt werven. Het is nog onduidelijk wat dat heeft opgeleverd.

8. Organisatie

Het bestuur van het museum bestaat uit één persoon: de directeur. Deze legt minimaal vijfmaal per jaar tijdens een vergadering verantwoording af aan de Raad van Toezicht, bestaande uit vijf of zes leden. Grote strategische beslissingen en uitgaven boven de € 25.000 worden tussentijds besproken en goedgekeurd. Voor elke vergadering worden een directieverslag, de financiële rapportage en eventuele additionele stukken toegestuurd. Jaarlijks wordt aan de hand van een checklist besproken in hoeverre het museum voldoet aan de Code Cultural Governance. Bovendien voert de Raad van Toezicht een jaarlijkse zelfevaluatie uit.

De Raad van Toezicht heeft als taak om toezicht te houden op de algemene gang van zaken in het museum. De Raad van Toezicht grijpt zo nodig in en staat de directeur met advies terzijde. De Raad van Toezicht richt zich bij de vervulling van zijn taak op het belang van het museum en weegt daarbij de belangen af van de bij het museum betrokkenen. De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor de kwaliteit van zijn eigen functioneren. Leden van de Raad van Toezicht ontvangen voor de uitoefening van hun functie geen beloning.

In 2022 vergaderde de Raad van Toezicht viermaal; de brainstormvergadering in januari verviel vanwege de onmogelijkheid om elkaar live te ontmoeten. Naast de financiële zaken, zoals de begroting, de jaarrekening en de prognose, stonden ook de impact van corona, de Code Cultural Governance, het directie- en Raad van Toezichtreglement en het project *Hoe dan?!* op de agenda.

Met ingang van september 2022 is de maximale zittingstermijn 8 jaar, bestaande uit 2 termijnen van 4 jaar. Hiervoor was de maximale zittingstermijn 9 jaar, bestaande uit 3 termijnen van 3 jaar. De zittende leden kunnen nog kiezen tussen de oude of de nieuwe zittingstermijn.

De samenstelling van de Raad van Toezicht per 31 december 2022 was als volgt: (datum 1e benoeming, jaar aftreden)

- De heer J.W.R. van Lunteren, voorzitter per 27-11-2018, 2027
- Mevr. S.G. van Dockum, lid per 27-06-2017, 2026
- Mevr. C. Jager, lid per 25-06-2015, 2024
- De heer S.H. Linnenbank, lid per 25-11-2019, 2028
- De heer R.L.H. Nouwen, lid per 28-11-2022, 2030
- Mevr. T.S. Leung, werkervaringsplaats per 28-07-2021, 2023
- De heer B.F. Timmermans, werkervaringsplaats per 28-07-2021, 2023

9. Personeel

Het museum volgt voor de meeste functies de Museum CAO voor haar werknemers, inclusief de directie.

Het aantal museummedewerkers (excl. oproepkrachten) per 31 december 2022 uitgedrukt in FTE's bedroeg 21 (2021: 19). Het museum werkt daarnaast zowel binnen als buiten reguliere openingstijden (tijdens verhuringen) met oproepkrachten die werkzaam zijn bij de algemene dienst, als rondleider of als huismeester, totaal 6 FTE's (2021: 4).

Personeelsmutaties

- Met ingang van 1 februari kwam Sevda Özgen de huishoudelijke dienst versterken. Tot die tijd maakten wij gebruik van inleenkrachten en oproepkrachten.
- Op 1 maart kwam Akkie Groen in dienst als hoofd Marketing & Communicatie, zij volgde Stephanie Spijkerman op die eind maart uit dienst ging.
- Per 15 april trad Claire McGinn aan als conservator. De 2 vorige conservatoren waren in de loop van 2021 al uit dienst getreden.
- Daantje Voshaar kwam 23 mei in dienst als online marketeer. De vorige medewerker marketing was in 2021 al uit dienst gegaan.
- Op 19 december nam Harry van Someren afscheid. Hij werkte ruim 10 jaar als vrijwilliger in het restauratieatelier en zorgde onder andere voor de inrichting van de bibliotheek. Bij Museum Speelklok werken nu geen vrijwilligers meer.
- Op 31 december nam Anneloes Klaassen afscheid als medewerker commerciële verhuur en coördinator van de Stichting Vrienden. Zij is per 1 februari 2023 opgevolgd door Eline Veldman.
- Op 31 december nam ook Wijnand Laros afscheid als medewerker technische realisatie. Hij is per 15 februari 2023 opgevolgd door Demetri Demirel.
- Marjet de Boer liep van 15 februari t/m 28 augustus stage op de afdeling Presentatie & Educatie.

Uit het opleidingsbudget werden onder andere een cursus Ludodidactiek, een taalcursus Nederlands en een training 'projectmatig creëren' betaald.

Interne communicatie

Door middel van een interne nieuwsbrief wordt het personeel van het museum op de hoogte gebracht van de lopende zaken. Deze interne nieuwsbrief wordt regelmatig verstrekt aan alle personeelsleden, het bestuur van de Stichting Vrienden van Museum Speelklok en aan de Raad van Toezicht. Twee keer per jaar wordt een personeelsbijeenkomst georganiseerd om met elkaar in gesprek te gaan over o.a. beleid en lopende projecten. In januari stond de bijeenkomst in het teken van het herpakken en bieden van perspectief na de coronapandemie. In de bijeenkomst van het najaar werd aandacht besteed aan het project *Hoe dan?!*.

Voor dringende en belangrijke zaken verstuurt de directeur een apart e-mailbericht. Daarnaast worden er actuele berichten en bezoeksijfers door collega's gedeeld via het interne communicatiesysteem Speakap.

Personeelsvertegenwoordiging

In 2014 is er een personeelsvertegenwoordiging (PVT) ingesteld. In 2022 zaten Friedell ten Holt - Derksen en Wijnand Laros in de PvT namens het vast personeel en Hedwig Sleurink namens de oproepkrachten.

De personeelssamenstelling

Per 31 december 2022 was deze als volgt:

Mevrouw L. (Linda) van Beek	Zelfstandig Werkend Horeca Medewerkster
De heer P.J. (Peter) van den Berg	Restaurator Windinstrumenten
Mevrouw drs. E. (Ebelin) Boswinkel	Hoofd Presentatie & Educatie
Mevrouw K.C. (Connie) van Bruggen-van den Hoek	Hoofd Financiën & Personeelszaken
De heer T.J. (Tristan) Budel	Restaurator Windinstrumenten
Mevrouw L.T. (Lise) Claerhoudt	Producent Tentoonstellingen
Mevrouw drs. M.H. (Marian) van Dijk	Directeur
Mevrouw W.A.M. (Wanda) Frowijn-Consten	Medewerkster Financiën & Personeelszaken
Mevrouw A. (Akkie) Groen	Hoofd Marketing & Communicatie
Mevrouw F.A.S. (Friedell) ten Holt-Derksen	Restaurator
Mevrouw A. (Anneloes) Klaassen	Medewerker Commerciële Verhuur
Mevrouw M. (Maaike) Kraaijenbrink	Registrar
De heer W. (Wijnand) Laros	Medewerker Technische Realisatie
De heer F. (Fady) Mansour	Floormanager
Mevrouw C.E. (Claire) McGinn	Conservator
Mevrouw N. (Nina) Montijn	Educator Presentatie
Mevrouw S. (Sevda) Özgen	Medewerkster Huishoudelijke Dienst
De heer M. (Martin) Paris	Restaurator
De heer E.G. (Erwin) Roubal	Restaurator
De heer J.K. (Jan Kees) de Ruijter	Specialist Mechanische Muziek & Arrangeur
Mevrouw C.P.D. (Carolina) Schoeman-Deisz	Medewerkster Algemene Dienst
De heer D. (Dave) Stoker	Medewerker Huishoudelijke Dienst
Mevrouw C.M. (Christina) Vilters	Medewerkster Algemene Dienst
Mevrouw D. (Daantje) Voshaar	Online Marketeer
Mevrouw J.H. (Joline) Wijnands- Stoffel	Junior Conservator
De heer C.P. (Stan) van Zadelhof	Hoofd Bedrijfsvoering

10. Gebouwen

Museum Speelklok huurt het gebouw van de Buurkerk van de Gemeente Utrecht met daarbij de afspraak dat het museum het beheer en onderhoud van het gebouw voert.

Daarnaast huurt het museum de atelierruimte aan de Lichte Gaard en een depotruimte van de Stichting Vrienden. Een grote verzameling pianorollen is tijdelijk elders opgeslagen; er is een begin gemaakt met het inventariseren van deze rollen.

Onderhoud

Met betrekking tot het groot onderhoud van de Buurkerk maakt het museum gebruik van de SIM (Subsidieregeling Instandhouding Monumenten). Voor de periode 2019 - 2024 is een onderhoudsplan opgesteld. In 2022 zijn geen grote werkzaamheden uitgevoerd om een aantal hoge kostenposten te kunnen financieren in 2023 en 2024: het schilderwerk aan de buitenzijde en de vervanging van de kunststof dakgoten die er slecht aan toe zijn (zie foto).

Integraal Veiligheidsplan

In het voorjaar van 2022 is bekeken hoe het klimaat per individuele ruimte verbeterd kan worden. Daar is een aantal interne maatregelen uit voort gekomen. Tevens is er een vervolg gemaakt met het gefaseerd vervangen van de stoombevochtigers, een proces dat in 2021 in gang was gezet. Ook is Museum Speelklok in 2022 overgestapt naar een andere leverancier waardoor er beter en sneller gehandeld kan worden in geval van een calamiteit.

In 2022 is samen met het bewakingsbedrijf een update van het cameraplan opgesteld die in 2023 zal worden uitgevoerd.

Alle museumzalen en algemene ruimtes zijn voorzien van rookdetectie en uiteraard gekoppeld aan een brandmeldcentrale. In 2022 is onderzocht of ook in de houten kap van de kerk rookdetectie een mogelijkheid is. Vooral de zeer hoge gewelven en complicaties bij bevestiging van materialen maken dit tot een ingewikkelde opdracht. Gelukkig is hier nu een oplossing voor bedacht zodat de uitbreiding kan worden gerealiseerd in 2023.

11. Stichting Vrienden Museum Speelklok

Doelstelling

Uit de statuten: De Stichting Vrienden van Museum Speelklok ("Stichting Vrienden") ondersteunt het Museum Speelklok ("Museum") door het bijeenbrengen van gelden voor de aankoop, de restauratie en het tentoonstellen van collectiestukken en middels financiële ondersteuning van het Museum in brede zin. Stichting Vrienden betreft derden bij de activiteiten van Stichting Vrienden met betrekking tot het Museum en onderhoudt contacten met hen die Stichting Vrienden in financiële zin steunen ("Vrienden") bij diverse gelegenheden.

Op 31 december 2022 had de Stichting Vrienden 55 ondernemersvrienden en 240 particuliere vrienden, inclusief de 'Vrienden voor het leven'.

Anneloes Klaassen vervulde de functie coördinator voor de Stichting Vrienden, die zij combineerde met haar werk voor de afdeling Verhuringen bij het museum.

Utrecht Diner en Utrecht Borrel

Na een plotselinge annulering in 2021 wegens coronamaatregelen kon op 2 juli het Utrechtdiner weer worden georganiseerd. Om de kans voor annulering wegens corona zo klein mogelijk te maken, werd voor het eerst gekozen voor de zomer. Er werd flink uitpakket met een mooi programma en een feestelijk diner. In aanwezigheid van 159 vrienden en hun gasten is er uitgebreid getafeld tijdens optredens van drie drag queens. De inmiddels klassieke veiling van items die beschikbaar worden gesteld door bedrijfsvrienden leverde dit jaar € 42.350 op voor het museum. Na het optreden van Romy Monteiro werd de avond feestelijk voortgezet op de muziek van DJ Alwin.

Op 1 november werd in aanwezigheid van 35 (bedrijfs)vrienden een Vriendenborrel georganiseerd. Gastspreker was Martijn van Dijk, directeur en eigenaar van Voitures extravert. Dit bedrijf maakt herbouwde klassieke, maar volledig gedigitaliseerde en elektrische Porsches 911. Van Dijk gaf een inspirerende voordracht en verzekerde de toehoorders dat 'voor een goed plan altijd een markt is maar dat het een lange adem kost'.

Financieel verslag

In 2022 droeg de Stichting Vrienden bij aan de tentoonstelling Straatmuziek. De garantstelling ter dekking van de ingeschatte tekorten in 2022 vanwege de corona-pandemie hoefde door het Museum niet te worden aangewend. De aanvraag voor een aanzienlijke bijdrage voor de realisatie van het project Hoe dan? is door de Vrienden gehonoreerd. Deze bijdrage zal na afloop van het project in 2024 worden verantwoord in de jaarrekening.

De samenstelling van het bestuur was per ultimo 2022 als volgt:

- Mevrouw S. Dijkgraaf, Voorzitter
- De heer R. van Maldegem, Penningmeester
- De heer J. Wagenaar, Secretaris
- Mevrouw D. Verdijk, Lid
- De heer R. Wagenaar, Lid
- Mevrouw W. Raymakers, Lid

12. Verslag van de Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht is bijzonder verheugd dat Museum Speelklok in 2022 in alle opzichten al voor een groot deel kon herstellen van de gevolgen van de corona-pandemie. Niet alleen kwamen de bezoekers weer terug, ook het team was eind van het jaar weer op volle sterkte. Ondanks deze goede resultaten had het museum nog extra financiële steun nodig en zijn we de Gemeente Utrecht en de Rijksoverheid bijzonder erkentelijk dat deze steun ook in 2022 kon worden gegeven.

Daarnaast maakte de jaarlijkse bijdrage vanuit de VriendenLoterij een aantal mooie presentaties van de collectie mogelijk die door publiek en pers zeer werden gewaardeerd. Een waardering die toekomt aan het hele team van Museum Speelklok dat hier met hernieuwde energie keihard aan gewerkt heeft. Dit na tijden waarin lockdowns zorgden voor beperkte bezoekersaantallen en geannuleerde presentaties. Als Raad van Toezicht willen we onze bewondering uitspreken voor de getoonde veerkracht waarmee de medewerkers het afgelopen jaar de draad weer hebben opgepakt. Dankzij hun geweldige inzet hebben onze bezoekers de weg terug naar Museum Speelklok weer snel weten te vinden.

Die inzet en ambitie was, is en blijft er en dat blijkt ook uit de plannen die er zijn voor de herinrichting van de bovenverdieping van het museum. Aan het eind van het jaar heeft de Raad van Toezicht hier akkoord op gegeven voor verdere uitwerking. Als Raad van Toezicht onderschrijft dat met deze plannen de relevantie van Museum Speelklok in een veranderende wereld niet alleen zal blijven maar zeker ook zal vergroten. Het zal nog een hele klus worden om deze ambitie te realiseren, maar kijkend naar wat het Museum Speelklok de afgelopen jaren al heeft laten zien, hebben wij daar alle vertrouwen in. Daarbij mogen de medewerkers van het museum zich gesteund voelen door de Raad van Toezicht.

Remco van Lunteren, voorzitter

Overzicht relevante nevenfuncties van Raad van Toezicht leden en directie

Raad van Toezicht

Remco van Lunteren

Lid Raad van Bestuur UMC Utrecht
Raad van Toezicht Stichting Voorbereiding PALLAS reactor
Lid Raad van Toezicht Stichting NRG
Vicevoorzitter Bestuur Internationaal Franz Liszt Concours
Voorzitter Vereniging Oud Statenleden Provincie Utrecht

Saskia van Dockum

Directeur-bestuurder Stichting Het Utrechts Landschap
Directeur-bestuurder Stichting De Utrechtse Molens
Directeur-bestuurder Stichting Kasteel Loenersloot
Lid van het bestuur van Theater Kikker en Podium Hoge Woerd
Bestuurslid Geopark Heuvelrug Gooi en Vecht
Lid Comité Utrecht 900 (tot november 2022)

Cathy Jager

Hoofd Bureau Collecties & Tentoonstellingen Rijksmuseum
Lid Raad van Toezicht Groninger Museum

Stephan Linnenbank

Management consultant bij Making Strategy Work
Voorzitter RvC Aegon Cappital
Lid Raad van Toezicht Pensioenfonds SABIC
Lid Raad van Toezicht Pensioenfonds Capgemini

Raphaël Nouwen

Ondernemer Untapped Recruitment Services
Lid ledenboard Social Enterprise NL
Bestuurslid Nouwen - Ramselaar stichting
Bestuurslid Henri Nouwen stichting
Bestuurder LRN Beheer BV

Bart Timmermans-Craenen

Manager Zorg & Bedrijfsvoering OK/ CSA/ POS/ Pijncentrum &
Dagverpleging/ Kort Verblijf Spaarne Gasthuis
Bestuurslid Stichting Sociaal Fonds Spaarne Gasthuis

Tsui-Saen Leung

Freelance projectleider ontwikkeling
Freelance adviseur diversiteit & inclusie in de culturele sector en het kunstonderwijs
Voorzitter bestuur Stichting Reasonable Doubt Foundation
Bestuurslid What You See Festival

Directie

Marian van Dijk

Voorzitter Stichting Kaleidos
Voorzitter werkgroep Veelzijdig Aanbod van het UMO (Utrechts Muziek Overleg)
Penningmeester Stichting Utrechts Museumkwartier (SUM)